

مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری

نویسنده: دکتر مریم نخستین

رهام اندیشه

مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری

نویسنده: مریم نخستین

رمام اندیشه

شابک: ۹۷۸-۹۶۲۲-۶۸۰۰-۵-۳۶

سال چاپ: ۳۹۸

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

آدرس انتشارات: کرج، میدان نبوت، ساختمان برج سفید، طبقه ۴، واحد ۸

تلفن: ۰۹۱۲۶۶۰۹۷۲۶ *** راهماندیش@gmail.com: پست الکترونیک

rahamandishe @ تلگرام *** اینستاگرام rahamandishe.pub

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشماره : نخستین احمدی، مریم، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدیدآور : مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری / نویسنده مریم نخستین.

مشخصات نشر : طرح رهام اندیشه، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۲۲۰ ص. : ۲۲ رر، جدول، نمودار.

شابک : 978-622-6800-36-5

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۱۱ - ۴۲.

موضوع : شهرداری

Municipal government : موضوع

خدمات شهری -- مدیریت : موضوع

Municipal services-- Management : موضوع

مدیریت بحران -- برنامه ریزی : موضوع

Crisis management -- Planning : موضوع

سیاست شهری : موضوع

Urban policy : موضوع

JS۷۸ : رده بندی کنگره

۳۲۰/۸۵ : رده بندی دیویی

۵۸۵۵۱۳۰ : شماره کتابشناسی ملی

فهرست مطالب:

پیشگفتار	۱
فصل اول: مبانی نظری مرتبط با مدیریت شهری و تاب آوری	۴
۱-۱ مدیریت شهری	۵
۲-۱ وظایف مدیریت شهری	۱۳
۳-۱ اهداف مدیریت شهری	۱۶
۴-۱ بررسی دیدگاه ها و نظریه های مدیریت شهری	۱۸
۵-۱ رویکرد مدیریت یکپارچه شهری	۳۰
۶-۱ مدیریت پایدار شهری	۳۴
۷-۱ چالش های پیش روی مدیریت شهری	۳۷
۸-۱ رویکرد توسعه پایدار شهری	۴۱
۹-۱ تاب آوری پایدار	۵۵
۱۰-۱ حکمروایی خوب شهری	۵۸
فصل دوم: تجارب مدیریت کارآمد و پایدار شهری	۷۵
۱-۲ تجارب جهانی حکومت های محلی و مدیریت شهری	۷۶
۱-۱-۲ مالزی	۷۶
۱-۱-۲-۱ مدیریت شهری در کوالالامپور	۸۵
۱-۱-۲-۲ شهرداری دیجیتال کوالالامپور	۸۹
۲-۱-۲ حکومت های محلی با الگوی انگلیسی	۹۲
۱-۲-۱-۲ ساختار نظام مدیریت شهری در انگلستان	۹۲
۲-۲-۱-۲ مدیریت شهری لندن	۹۷
۳-۲-۱-۲ بررسی و تحلیل ویژگی های حکومت لندن	۹۸

۱۰۰	۴-۲-۱-۲ وظایف شهرداری ها و شورای شهر در لندن
۱۰۲	۳-۱-۲ کانادا
۱۰۶	۱-۳-۱-۲ ساختار مدیریت شهری و شهرداری در شهر تورنتو
۱۰۹	۲-۱۰-۱-۲ شهرداری دیجیتالی شهر تورنتو
۱۱۱	۴-۱-۲ حکومت های محلی با الگوی فرانسوی
۱۱۲	۱-۴-۱-۲ فرانسه
۱۱۶	۴-۱-۲ ف آیند تهیه طرح ها و برنامه های شهری در فرانسه
۱۱۷	۳-۱-۲ وضعیت حکومت محلی و مدیریت شهری در فرانسه
۱۱۸	۴-۴-۱-۲ ساختار نظام مدیریت شهری فرانسه
۱۲۱	۵-۴-۱-۲ نقاط ضعف مدیریت شهری در فرانسه
۱۲۱	۶-۴-۱-۲ حکومت منصوبی ایل دو فرانس پاریس
۱۲۳	۵-۱-۲ آلمان
۱۲۸	۶-۱-۲ ناحیه خلیج سانفرانسیسکو
۱۳۱	فصل سوم: تاب آوری شهری و شهر تاب آور
۱۳۲	۱-۳ تاب آوری
۱۴۲	۱-۱-۳ چارچوب مفهومی فرم شهر تاب آور
۱۴۸	۲-۳ مورفولوژی و تاب آوری
۱۵۰	۳-۳ تاریخچه تاب آوری و مفهوم آن
۱۵۱	۴-۳ طرح تاب آوری

۵-۳	چارچوب تاب آوری شهری	۱۵۳
۶-۳	رویکرد مفهومی تاب آوری	۱۵۶
۷-۳	معیارهای دستیابی به تاب آوری از دیدگاه نظریه پردازان	۱۶۱
۸-۳	ویژگی های فضای عمومی خوب در مفهوم تاب آوری	۱۷۰
۹-۳	معیارهای دستیابی به تاب آوری حاصل از بررسی تجارب جهانی	۱۷۳
۱۰-۳	تدوین شاخص های تاب آوری	۱۷۹

فصل چهارم: ارتقاء مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری شهری

۱-۴	ارتقای مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری شهری	۱۸۵
۲-۴	مدل های سنجش تاب آوری در رهنمای مدیریت تاب آوری	۱۸۹

فصل پنجم: ارائه راهکارهای تاب آوری کالبدی، اقتصادی و اجتماعی در شهر با تاکید

بر ایران		۱۹۵
۱-۵	مدیریت تاب آوری و سوانح	۱۹۶
۲-۵	مدل های سنجش تاب آوری در راستای مدیریت تاب آوری	۱۹۷
۳-۵	ارائه راهکارهای تاب آوری کالبدی و اقتصادی و اجتماعی در شهر با تاکید بر ایران	۱۹۸
۱-۳-۵	پیشنهادهای بعد اقتصادی	۱۹۸
۲-۳-۵	پیشنهادهای بعد کالبدی	۲۰۱
۳-۳-۵	پیشنهادهای بعد نهادی	۲۰۲
۴-۳-۵	پیشنهادهای بعد اجتماعی	۲۰۵
۵-۳-۵	پیشنهادهای بعد حمل و نقل و ترافیک	۲۱۱

فهرست جداول

جدول ۱-۱: چالش ها و فرصت های فراروی مدیران شهری	۴۰
جدول ۱-۲: ابعاد و متغیرهای توسعه پایدار	۴۸
جدول ۱-۳: ویژگی های مورد نظر حاکمیت شهری خوب از نظر برنامه توسعه سازمان ملل متحد	۶۷
جدول ۱-۴: تعداد واحدهای محلی مانزی به تفکیک نوع واحد محلی و جزایر	۸۲
جدول شماره ۲-۱: نتایج انتخاب شهردار در فرانسه	۱۱۸
جدول ۱-۳: طبقه بندی تئوریک تاب آوری	۱۴۱
جدول ۲-۳: معیارهای تاب آوری - حاصل از دیدگاه های نظری	۱۶۱
جدول ۳-۳: معیارهای تاب آوری - حاصل از بررسی تجارب جهانی	۱۷۴
جدول ۳-۳: شاخص های ارزیابی تاب آوری - حاصل از بررسی دیدگاه های نظری و اقدامات عملی	۱۸۰
جدول ۴-۱: جدول مراحل کلی مدیریت سوانح	۱۸۷
جدول ۱-۵: جدول مراحل کلی مدیریت سوانح	۱۹۶

فهرست نمودار

نمودار ۱-۱: عناصر درگیر در مشارکت عمومی - خصوصی	۷۲
نمودار شماره ۱-۲: نمودار سازمانی شهرداری تورنتو	۱۰۷

پیشگفتار:

"افلاطون، داشتن اجتماعی تاب آور در فضای شهر از مسائل روز مدیریت شهرها می باشد. مدیریت دو گانه روح و کالبد شهر همراه با کارآمدی و پایداری به دنبال "خلق، بهگشت، ارتقاء تاب آوری و کیفیت ابعاد زندگی" جهت رسیدن به مدیریت سازمان فضای شهری تاب آور، دعوت کنند. بوم مدار، مردم مدار، رانت ستیز، خودرو ستیز، سرزنده و پایدار همراه با انقیام تاب آوری و کیفیت شهری مد نظر می باشد.

مدیریت شهری را می توان سازمانی فراگیر و در برگیرنده اجزای رسمی و غیر رسمی موثر و کارآمد دانست که در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و کالبدی حیات شهر تاثیر دارند و با ماهیت چند عملکردی در حوزه سیاستگذاری برنامه ریزی و اجرا بر آن هستند تا به اداره، هدایت، کنترل و توسعه همه جانبه و پایدار شهر پردازند و افزایش کیفیت زندگی شهروندان و رفاه شهری را محقق گردانند. هدف اصلی مدیریت شهری «پدیدآوردن شهری تاب آور، سالم و پایدار» می باشد.

از مشکلات مدیریت ناکارآمد شهری میتوان به عدم وجود کالبد، اجتماع، محیط زیست و اقتصادی تاب آور در سازمان فضای شهری، دوگانگی ساختار مدیریتی، دوگانگی کالبدی، مدیریت متمرکز غیر شفاف و پاسخده، مدیریت سودجویانه از منابع شهری همراه با نابودی قرارگاه های رفتاری و فضاهای باز و عدالتی، بی عدالتی، اسکان غیر رسمی، بزرگی ابعاد تجربه ی شهری، توجه به ظواهر، افزایش ساخت و سازهای بی رویه یا تخریب خط آسمان و در کل کالبد مشوش، بی روح و گسسته نام برد.

تاب آوری توانایی بازیابی یا بهبود سریع، ایستادگی سریع، توان بازسازی و بازگشت به حالت عادی، آسیب پذیر نبودن، توانایی سیستم اجتماعی برای پاسخ گویی و بازیافت از بلایا، توانایی بازیابی سریع و به آسانی تطبیق یافتن با شرایط ناگوار، توانایی جوامع، سیستم های فیزیک، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، ساختمان ها و سکونتگاه های آن ها و تحمل ایستادگی در برابر خطرات و تحقق اقدامات بهبودی می باشد. تاب آوری به توانایی جذب و برگشت پذیری پس از حوادث خطرناک ارتباط دارد و با تمامی مراحل و بخش های سوانح و مدیریت بحران ارتباط دارد. شهرهای تاب آور قادر هستند در برابر شوک های شدید بدون آسیب های فوری یا خسارات دائمی ایستادگی کنند.

یکی از عوامل مؤثر بر رانندگی تاب آوری، مباحث مدیریتی است که شامل سازماندهی و هماهنگی، تخصص به محله و منابع مالی برای جمعیت ساکن در محدوده خطر، به روزرسانی اطلاعات مرتبط به ادارات و آسیب پذیری ها، ترویج هماهنگی میان ادارات داخلی و رهبری برای کاهش خطر پذیر بلایا، تنظیم توسعه شهری و محلی با اصول کاهش خطر پذیری، مدیریت و محافظت از زیربناها، ایجاد کالبد و جامعه ای تاب آور، اصلاح قوانین ساخت و ساز و تازایی زمین و آموزش جوامع محل است.

این کتاب در ارتباط با مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری، بر اهمیت و تلاش بی وقفه می باشد. فصل اول در خصوص مبانی نظری مرتبط با مدیریت شهری و تاب آوری، فصل دوم در ارتباط با تجارب مدیریت کارآمد و پایدار شهری، فصل سوم تاب آوری شهری و شهر تاب آور، فصل چهارم ارتقای مدیریت کارآمد شهری با رهیافت تاب آوری شهری و نهایتاً فصل پنجم ارائه راهکارهای تاب آوری کالبدی، اقتصادی و اجتماعی در شهر با تاکید بر ایران می باشد.

در آخر باید متذکر شویم که "ساخت شهر یک علم نیست، بلکه یک هنر است (لاندری) پس چقدر زیباست، شهر و شهروندانی را مدیریت کنیم که در مقابل حوادث، بحران ها با تغییرات کالبدی، اجتماعی و اقتصادی تاب آورند و فضای شهر تاب آور تعبیه شود!!!